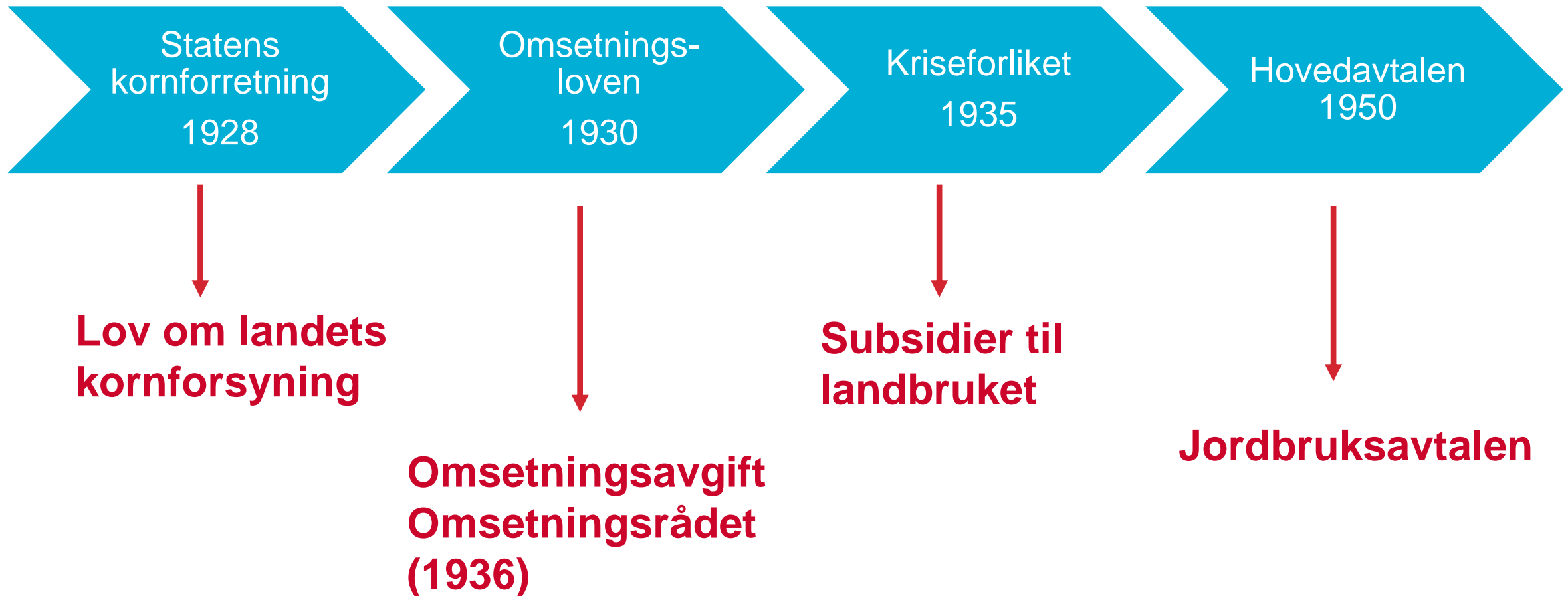

Prissetting i landbruget

Milepæler i norsk landbruk

Hvorfor har vi markedsregulering?

- Stabilisere prisene for jordbruksråvarer og medvirke til noenlunde lik pris over hele landet
- Sikre avsetning for råvareprodusentene
- Sikre forsyninger i alle forbruksområdene til en noenlunde lik pris

Roller og ansvar

Omsetningsrådet

Markedsregulatorer

Landbruksdirektoratet

Landbruks- og
matdepartementet

Prissystemer i Landbruket

Målprissystemet

- Priser avtalt i Jordbruksavtalen

Volummodellen

- Markedsregulator fastsetter pris

Referansepris

- Oppnådde priser som grunnlag

Fri prisdannelse

- Priser settes i markedet

Produsentene betaler en **omsetningsavgift** som skal finansiere:

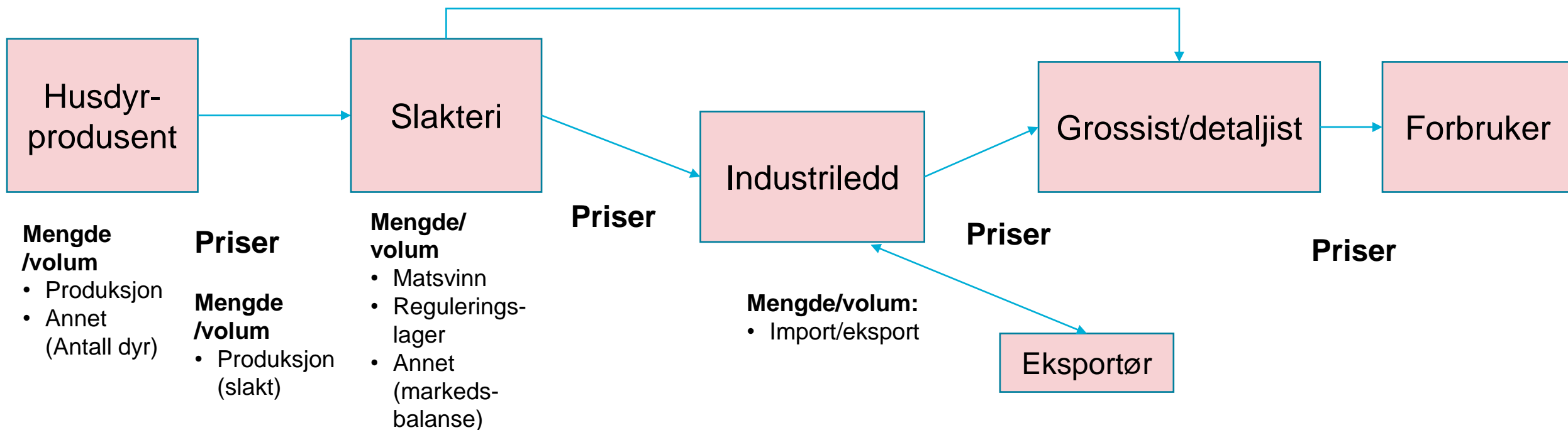
Avsetningstiltak

Faglige tiltak

Opplysningsarbeid

Prisen kan måles på ulike ledd i verdikjeden

Priser

Målpris

Målpris

I et balansert marked:

- Produsentene - skal kunne oppnå målpris
- Forbrukerne - skal sikres med makspris

Prisene settes med utgangspunkt i representantvarer

Korn

Poteter

Grønnsaker

Frukt

Ku/geitemelk

Korn har basiskvalitetskriterer

Korn	Basiskvalitetskriterier				Falltall ved matkvalitet i sekunder
	Vann innhold %	Hektoliter-vekt kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	
Hvete	15	79	≤1,0	12	200
Rug	15	75	≤1,0		120
Bygg	15	64	≤1,0		
Havre	15	53	≤1,0		
Oljefrø	8		≤1,0		

Korn	Målpris
Hvete, matkorn	3,80
Rug, matkorn	3,32
Bygg, fôrkorn	3,16
Havre, fôrkorn	2,93
Oljefrø	6,38

Referansevare for

Proteinråvarer til kraftfôr:

Soyamel med 46 % proteininnhold

Frukt og grønt: Målprisvarer

Potet*	Gulrot, kg
Kepaløk, kg	Knollselleri, kg
Purre, kg	Isbergsalat, stk.
Hvitkål, kg	Slangeagurk, stk.
Rosenkål, 0,4 kg	Tomat, kg
Blomkål, stk.	Epler, kg

Frukt og grønt:

Representantvaren er vare med gitt kvalitetsstandard.

Klasse I

Gulrøtter i *Klasse I* skal være av god kvalitet. De skal være

- hele;
- friske av utseende.

Følgende små feil kan godtas dersom disse ikke forringer produktets generelle utseende, kvalitet eller holdbarhet:

- små feil ved formen;
- lettere farvefeil;
- små sprekker som er helet;
- små revner som skyldes håndtering etter vask.

En grønn eller fiolett/purpurrød farve ved toppen, skal være begrenset til 1 cm for gulrøtter som er under 8 cm i lengde og 2 cm for de over 8 cm. Det skal ikke være igjen mer enn 5 mm bladstilk.

Melk

	Representantvare	Målpris fra 1.7.21
Ku- og geitemelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3, 3. ledd.	5,55

Målpris: Hvem har ansvar for hva?

- Jordbruksorganisasjonene
 - holde gjennomsnittsprisen på/under målpris
- Markedsregulator
 - rapportere oppnådde priser
- Landbruksdirektoratet
 - følge opp prisrapportering, fastsette eventuell styringspris

Målpris: Hva skjer hvis..

Målpris
overskrides i
avtaleåret

- Særskilt styringspris neste avtaleår
- Unntak: Høye internasjonale priser og null toll på importert vare

Noteringspriser
over øvre
prisgrense

- Administrative tollnedsettelse på varen

Volummodellen

Volummodellen

- En volumstyrt modell, med utgangspunkt i dekningsgrad og forsyningsbalanse
- Priser settes per halvår
- Gjelder for storfe, svin, lam og egg
- Priser settes av markedsregulator (Nortura).

Fra grunnlagsdokumentet til Nortura:

- Markedsordningen skal bidra til at det norske markedet **tilbys riktig mengder kjøtt** av storfe, gris, sau/lam, og egg til rett tid og med rett kvalitet.
- **Prisfastsettingen** er det viktigste verktøyet for å nå dette målet.
- Engrosprisen skal settes slik at det både på kort (førstkommende prisperiode) og mellomlang (2-3 år) sikt gir grunnlag for en best mulig markedsdekning, der både tilførsler fra innenlands produksjon og vedtatt tollfri import tas hensyn til.

- Innenfor de rammer som dette til enhver tid setter for prisfastsettingen, skal prisen settes slik at **markedsinntektene sammen med offentlige virkemidler og generelle rammevilkår bidrar til økonomisk bærekraft i hele verdikjeden** frem til engrosprispunktet.
- Nortura skal som markedsregulator forvalte denne oppgaven på en transparent og konkurransenøytral måte

Nortura fastsetter: Planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE)

- Settes for et halvt år av gangen, og Nortura skal varsle om denne i mai/oktober hvert år.
- Bindende oppover *
- Prisene settes på en representantvare

Volummodell: representantvarer

Svinekjøtt	Slaktegris klasse E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosenter og alle varegrupper under 85 kg
Storfekjøtt	Ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)
Lam	Lam, alle klasser O og R (fettgruppe 2-, 2 og 2+)
Egg	Egg, klasse A over 53 gram, sortert på brett

Hvordan henger PGE sammen med produsentpris?

- Engrospris
 - Kjøttkontrollavgift
 - Forskningsavgift
 - = Engrospris justert for offentlige avgifter
 - + Verdi av hud/skinn og biprodukter (ikke ull)
 - Slaktekostnader
 - Inntransportkostnader
 - Spesielle trekk (avtaletrekk, nødslakt etc.)
 - Omsetningsavgift
 - = Veiledende avregningspris for slaktedyr fra Nortura
 - + Norturatillegg
 - + Kvantumstillegg
 - + Eventuell etterbetaling
 - = Utbetalingspris til produsent

Denne vurderes
mot PGE

Volummodell: Hva skjer hvis..

Noteringspriser
over øvre
prisgrense

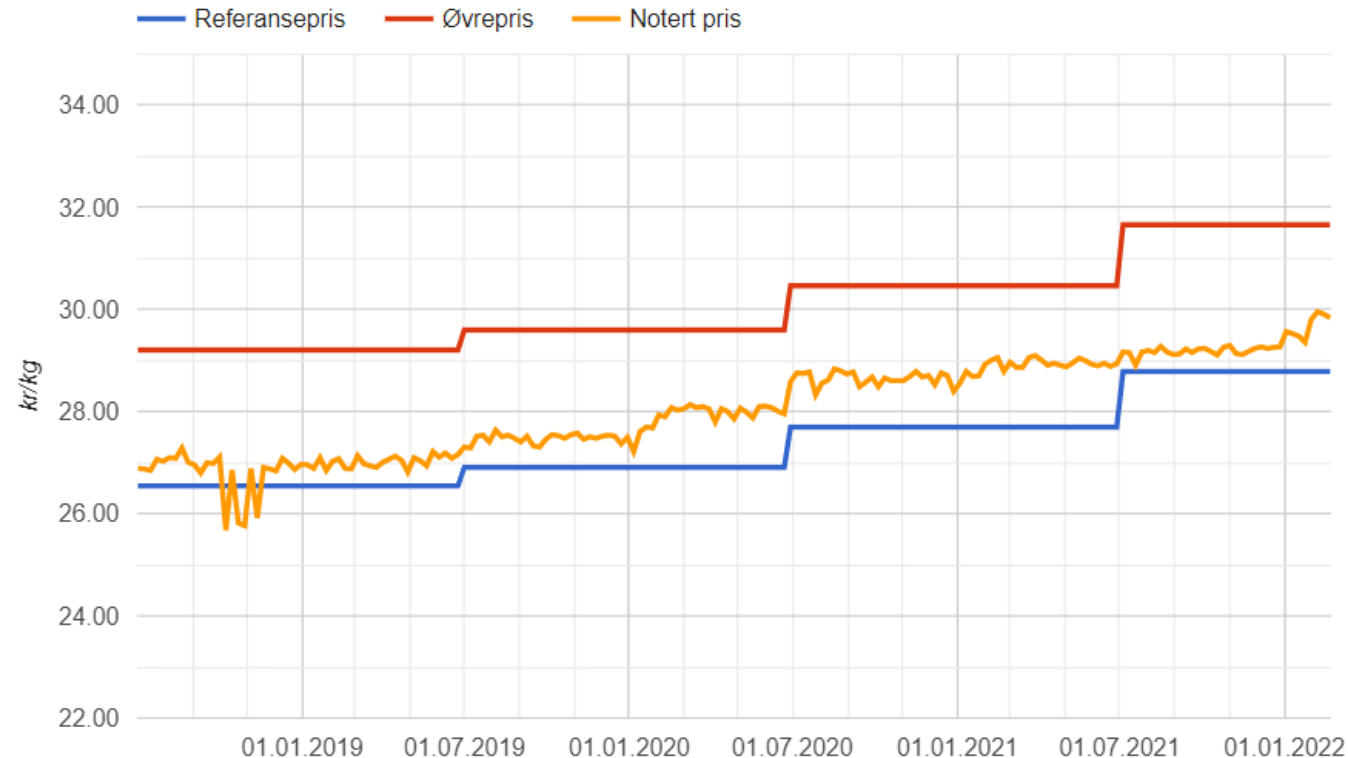
- Administrative tollnedsettelse på varen

Referansepris

Referansepris - kun for kylling

- Ingen markedsregulering for kylling
- Referanseprisen settes for:
 - Å administrere tollvernet
 - Å unngå for høy og rask prisvekst
- Direktoratet fastsetter en referansepris
 - Basert på ukentlige innrapporteringer fra aktørene
 - Beregner akkumulert noteringspris (pris-uttak) på vare
- Representantvare:
 - Hel, fersk, uoppbundet kylling i vektklassene 1 050-1 850 gram i bulkemballasje, oppgitt fra utvalgte slakterier

Kylling

- Øvre prisgrense er referanseprisen + 10%
- Fri prisdannelse opp til øvre prisgrense
- **Generelle tollnedsettelse**r for import av fjørfekjøtt (kylling) skal innrømmes dersom noteringspris i to påfølgende uker ligger over øvre prisgrense i henhold til jordbruksavtalen.